

Huvudman

Föreningen Maria Magdalena
Organisationsnummer 815600-8255
sven.wangberg@kristofferskolan.se

Ärendet

Tillsyn av Mariaskolan i Södertälje kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Föreningen Maria Magdalena att senast **den 7 november 2022** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande områdena undervisning utifrån läroplanen och garanterad undervisningstid. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om huvudmannen inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Föreningen Maria Magdalena ska vidta följande åtgärder

Undervisning utifrån läroplanen

1. Se till att eleverna i lågstadiet ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik genom att undervisningen behandlar kunskap om och användning av digitala verktyg utifrån läroplanen och de aktuella ämnenas kursplaner (förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet [SKOLFS 2010:37] med bilaga [Lgr11], 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.2 Kunskaper, 5.1 Bild, 5.5 Matematik, 5.9 Biologi, 5.10 Fysik, 5.11 Kemi, 5.12 Geografi, 5.13 Historia, 5.14 Religionskunskap, 5.15

Samhällskunskap, 5.18 Svenska, 5.19 Svenska som andraspråk och 5.21 Teknik).

Garanterad undervisningstid

2. Se till att varje elev får sin garanterade undervisningstid, vilket innebär en total undervisningstid på minst 6 890 timmar i grundskolan. Undervisningstiden ska fördelas mellan årskurserna utifrån den stadiindelade timplanen (10 kap. 5 § skollagen; 9 kap. 4 § och bilaga 1 till skolförordningen [2011:185]).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser tidiga stödinsatser, vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, trygghet och kränkande behandling.

Om ärendet

Skolinspektionen har inom ramen för en tematisk tillsyn av utbildningen på waldorfskolor inlett en tillsyn av Mariaskolan i Södertälje kommun. Tillsynen omfattar skolformerna förskoleklass och grundskola.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Mariaskolan följer gällande bestämmelser om undervisning utifrån läroplanen, garanterad undervisningstid, tidiga stödinsatser, vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, trygghet och kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer den 2, 8 och 9 februari 2022. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat timplaner, systematiskt kvalitetsarbete, dokumentation kring tidiga stödinsatser och planen mot diskriminering och kränkande behandling. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen). Dessa bestämmelser ligger till grund för samtliga bedömningar och åtgärder.

Föreläggande

Undervisning utifrån läroplanen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av elevintervjuerna i årskurs 3 framgår att ingen av eleverna har använt datorer eller läsplattor för att skriva texter eller söka information, vilket också stämmer väl överens med vad som framkommer i intervjuerna med lärarna för årskurserna 1-3. Lärare för årskurserna 1 och 2 beskriver att de avser att i framtiden låta eleverna använda digitala verktyg i undervisningen, men kan i intervjun inte beskriva vilken digital användning som då kommer att ske eller på vilket sätt. Läraren för årskurs 3 berättar att eleverna i hans klass inte haft tillgång till digitala verktyg i sitt lärande förutom för några elever där digitala verktyg har funnits tillgängligt utifrån behov av extra anpassningar. Samma lärare uttrycker att det kan bli aktuellt att arbeta med film under våren 2022.

Rektorn uppger i intervju att hon känner till att eleverna på lågstadiet inte har tillgång till digitala verktyg i sitt lärande. Rektorn har försökt uppmuntra till användandet av digitala verktyg i klasserna på lågstadiet, men det har ännu inte gett önskat resultat. Rektorn uppger att skolan har för avsikt att ta fram en plan för informations- och kommunikationsteknik, så kallad IKT-plan, gällande alla stadier i framtiden men kan inte precisera när lärarna på lågstadiet kommer att bedriva undervisning där digitala verktyg används.

Rättslig reglering

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden (1 kap. 4 § skollagen). Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas (1 kap. 9 § skollagen). För varje skolform ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i skollagen (1 kap. 11 § skollagen). I skollagen anges vilka ämnen undervisningen i grundskolan ska omfatta (10 kap. 4 § skollagen). För varje ämne finns en kursplan (10 kap. 8 § skollagen). Kursplanerna innehåller respektive ämnes syfte, centrala innehåll och kunskapskrav (Lgr 11, 5 Kursplaner).

Av läroplanen framgår att skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik. De ska även ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information. (Lgr11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag). Vidare framgår av läroplanen att läraren ska organisera arbetet så att eleven får använda digitala verktyg på ett sätt som främjar kunskapsutveckling (Lgr11, 2.2 Kunskaper).

Av kursplanerna i flera ämnen framgår hur elever ska få kunskap om och använda digitala verktyg i årskurserna 1-3 (Lgr11, 5.1 Bild, 5.5 Matematik, 5.9 Biologi, 5.10 Fysik, 5.11 Kemi, 5.12 Geografi, 5.13 Historia, 5.14 Religionskunskap, 5.15 Samhällskunskap, 5.18 Svenska, 5.19 Svenska som andraspråk och 5.21 Teknik).

Av kursplanerna i ämnena bild, samhällskunskap och svenska framgår exempelvis följande.

I ämnet bild ska eleverna genom undervisningen ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att skapa bilder med digitala och hantverksmässiga tekniker och verktyg samt med olika material. Av det centrala innehållet för årskurserna 1-3 framgår bland annat att undervisningen ska behandla fotografering och överföring av bilder med hjälp av datorprogram (Lgr11, 5.1 Bild).

I ämnet samhällskunskap framgår att undervisningen ska ge eleverna möjlighet att förstå digitaliseringens betydelse för samhällsutvecklingen och för den personliga integriteten. Av det centrala innehållet för årskurserna 1-3 framgår bland annat att undervisningen ska behandla hur man kan värdera och bearbeta källor och information, såväl med som utan digitala verktyg (Lgr11, 5.15 Samhällskunskap).

I ämnet svenska framgår att eleverna ska ges möjligheter att kommunicera i digitala miljöer med interaktiva och föränderliga texter. Av det centrala innehållet för årskurserna 1-3 framgår bland annat att undervisningen ska behandla handstil och att skriva med digitala verktyg samt informationssökning i böcker, tidskrifter och på webbplatser för barn samt via sökmotorer på internet (Lgr11, 5.18 Svenska).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Mariaskolan inte uppfyller läroplanens krav när det gäller att ge eleverna i lågstadiet möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik. Av läroplanen framgår att digitala verktyg ska användas i utbildningen i grundskolans alla stadier. Av det centrala innehållet som gäller för årskurserna 1-3 framgår att inslag av digitala verktyg ska ingå i elva ämnen. Av utredningen framgår att skolan inte använder digitala verktyg i lågstadiet. Lärarna organiserar och genomför därmed inte arbetet så att eleverna får använda digitala verktyg på ett sätt som främjar kunskapsutvecklingen. Eleverna på lågstadiet ges till följd av detta inte förutsättningar att utveckla en digital kompetens.

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av skolans systematiska kvalitetsarbete framgår att det under de senaste två läsåren pågått ett utvecklingsarbete med skolans timplan. Av skolans timplan framgår att eleverna, utifrån timplanen för grundskolan, i lågstadiet läser för få timmar i

teknik, eleverna i mellanstadiet har för få timmar i kemi, samhällskunskap och religion samt att eleverna i högstadiet har för få timmar i idrott och hälsa, teknik och språkval. Av intervjuerna framgår att rektorn och schemaläggaren (läraren som har till uppgift att arbeta med skolans timplan och scheman) känner till att det saknas timmar i vissa ämnen. De beskriver att de nu för olika resonemang om hur skolan ska hantera avvikelserna men rektorn kan inte precisera när skolans timplan kommer att vara korrigerad.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Vidare framgår att regeringen får meddela föreskrifter om fördelning av undervisningstiden (timplan) (10 kap. 5 § skollagen).

Av timplanen för grundskolan framgår hur undervisningstiden i ämnena ska fördelas på låg-, mellan- och högstadiet. Huvudmannen ska efter förslag av rektorn besluta om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna (9 kap. 3 och 4 §§ och bilaga 1 skolförordningen).

Utöver ämnen ska det finnas skolans val (10 kap. 4 § skollagen). Vid skolans val får antalet timmar i timplanen per stadium för ett ämne eller ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Antalet timmar för svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik får dock inte minskas (bilaga 1 till skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna vid Mariaskolan inte får den garanterade undervisningstiden som de har rätt till i ämnet teknik under lågstadiet, ämnena samhällskunskap, religion och kemi under mellanstadiet och ämnena idrott och hälsa, teknik och språkval under högstadiet. En skola har möjlighet att minska undervisningstiden i dessa ämnen med 20 procent per ämne och stadium till förmån för skolans val. Av Mariaskolans timplan framgår att eleverna läser betydligt fler timmar än den garanterade undervisningstiden inom vissa ämnen. Dock har skolan i ovan nämnda ämnen en timplan med större minskning av timmar än vad som är tillåtet. Mariaskolan har därmed brustit i arbetet med den garanterade undervisningstiden.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Föreningen Maria Magdalenas verksamhet vid Mariaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller undervisningen utifrån läroplanen och garanterad undervisningstid. Det finns därför skäl att förelägga Föreningen Maria Magdalena att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har genomfört intervjuer med lärare, elevhälsans personal och rektorn. Skolinspektionen har även tagit del av skolans dokumentation kring garantin för tidiga stödinsatser.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som ska uppnås i årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Vidare framgår att det göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i lågstadiet i grundskolan om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav för årskurs 1 eller 3 som ska uppnås. Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppnå de kunskapskrav som anges där ska det skyndsamt planeras för extra anpassningar (5 §) eller göras en anmälan till rektorn om utredning om behov av särskilt stöd (7 §). Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna i 5 eller 7 § redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 § (3 kap. 4 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har genomfört intervjuer med elever, lärare, elevhälsans personal och rektorn samt genomfört lektionsobservationer.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Föreningen Maria Magdalena brutit mot bestämmelserna när det gäller att undervisningen ska bedrivas utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Ärendet avslutas i denna del.

Trygghet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har genomfört intervjuer med elever, lärare, elevhälsans personal och rektorn samt genomfört lektionsobservationer.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet (5 kap. 3 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har genomfört intervjuer med elever, lärare, elevhälsans personal och rektorn samt genomfört lektionsobservationer. Skolinspektionen har även tagit del av skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Rättslig reglering

Av skollagen följer att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av undervisningsrådet Joakim Öberg.

Utredaren Anna Bjurenstam har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredarna Sara Lidegran och Hanna Kindén medverkat.